

За реализиране на тази програма, правителството на уставобранителите отделя в бюджета си средства за издръжка на младежите от южнославянските области под турска власт: България, Босна, Херцеговина, Черна гора и Стара Сърбия. То им осигурява месечни стипендии, настанява ги в интернати, предоставя им учебници и учебни помагала. Замисълът на правителството е българските младежи, които се учат в Сръбското княжество като държавни стипендианти, да се завърнат по родните си места и да работят като приятели на Сърбия и нейното правителство. Още на 16 септември 1844 г. Министерството на просветата издава нареждане, съгласно което всички младежи, които се учат в Сръбското княжество като държавни стипендианти, са задължени, след завършване на образованието си, да се завърнат в родината си. Те не трябва да се надяват да получат държавна служба в Сърбия. За да могат възпитаниците на Сръбското правителство безпрепятствено да се завърнат по родните си места, правителството им отпуска средства за пътни разходи. На тези, които искат да станат учители, то предоставя безплатно всички учебници, учебно-помощна и научна литература и учебни пособия.

Независимо от забраната за работа в Сърбия, по изключение, някои български младежи, поради различни обстоятелства, остават за по-дълъг или по-кратък период от време като учители в Сърбия. Такъв е случаят с Хрисант Йоанович, Аверкий Петрович и Георги Първанов. Хрисант Йоанович е учител в Белград - най-вероятно в Белградската богословска семинария, след което става игумен в манастира "Свети Роман" - до 1873 г. Аверкий Петрович учителствува в Сърбия от 1866 до 1872 г. като законоучител в Зайчарската и Неготинската полугимназии и Крагуевачката гимназия, занимавайки се и с книжовна работа. Георги Първанов е учител в Кривел, Църноречки окръг през учебната 1867 - 1868 г.

Получили образованието си в различни по степен и вид учебни заведения, но главно в Белградската гимназия, в Белградската Богословия и в Белградския Лицей, в поробеното си отечество те стават учители, включват се в борбата за независима българска църква, проявяват се на книжовното, на културното и научното поприще, подпомагайки възрожденските процеси в българското общество.

Резултатите от изследването на книжовните изяви на българските възпитаници на сръбските учебни заведения през 30-те - 50-те г. на XIX век не закъсняват. Хронологически, първата книжовна изява е от 1849 г. и принадлежи на йеродякон Хрисант Йованович.

Книжовната активност на възпитаниците на сръбските учебни заведения през управлението на уставобранителите е завидно висока. От известните ни 38 български младежи, получили образованието си в Сръбското княжество, 10 се проявяват на книжовното поле, т.е. почти всеки 4-ти младеж превежда, компилира, авторизира, съчинява сам и отпечатва една или няколко книги.

Представени хронологично те са:

1. Хрисант Йоанович, завършил философското и правното отделение на Лицея (1844-1848 г.) и Белградската богословия (1848-1850 г.);
2. Аверкий Петрович, възпитаник на Белградската богословия (1844-1846 г.);